

DOBFAR: EEN TEVREDEN KLANT DIE ZO MIN MOGELIJK HOOPT TE HOEVEN SAMENWERKEN...

Industrieterrein Noord II in Meppel lijkt op elk ander bedrijventerrein. Een gespecialiseerd medisch bedrijf verwacht je hier niet aan te treffen. Toch kun je er af en toe een bode van Certe zien rijden. Niet omdat hij verkeerd gereden is, maar omdat er een klant van ons zit: DobFar. Deze bereidingsapothek is de enige in Nederland die met behulp van het beste apparaat dat voorhanden is (een isolator) kant-en-klare medicijnen maakt. Certe test periodiek of de isolator en de ruimte waarin hij staat, schoon genoeg zijn.

DobFar is in 2014 opgericht door apothekers Rens de Spa en Berend Oenema. Beiden werkten eerder bij een bereidingsapothek in Hoozevee, waar ze in dit specifieke vakgebied veel ervaring hebben opgedaan. Ook manager quality assurance Nicolien van Koningsveld-Alberts heeft bij de bereidingsapothek in Hoozevee gewerkt. Na een aanlooptijd van een jaar is DobFar in de zomer van 2015 gestart. 'Sindsdien zit de groei er goed in', zegt Rens. 'Berend en ik zijn met z'n tweeën begonnen, maar inmiddels zijn we al met elf mensen.'

Apothek zonder patiënt

Waarin verschilt een bereidingsapothek van een 'gewone' apotheek? 'Als bereidingsapothek hebben wij geen patiënten, maar apotheken als klant', zegt Rens. 'Wat wij hier doen is het onder geconditioneerde omstandigheden – in een isolator en een cleanroom – klaarmaken van geneesmiddelen die gereed zijn voor toediening aan de patiënt. De geneesmiddelen die wij bereiden zijn aseptisch, dus vrij van ziektekiemen. Denk bijvoorbeeld aan infusen, medicatiecassettes en injectiespuiten. Het zijn allemaal gewone, geregistreerde geneesmiddelen die wij hier klaarmaken voor gebruik. Apotheken doen steeds minder vaak zelf bereidingen en besteden dit uit aan bereidingsapotheken.'

'Ook ziekenhuizen besteden dit werk steeds vaker uit', vervolgt Rens. 'De kwaliteitseisen zijn hoog en daardoor wordt het voor veel ziekenhuizen te duur om het zelf te doen. Tegelijkertijd zien we dat het binnen ziekenhuizen steeds vaker de verpleegkundige is die een injectiespuit klaarmaakt. In een kwart tot de helft van de gevallen worden daarbij fouten gemaakt. Dat vormt voor de patiënt natuurlijk een groot risico. Daarom gaan steeds meer ziekenhuizen over op kant-en-klare gevulde spuiten. We hebben nu een aantal grote klanten waarvoor we een flinke hoeveelheid met antibioticum gevulde spuiten maken.'

Snelheid is van essentieel belang

Nicolien, die bij DobFar het kwaliteitssysteem op een hoog niveau houdt, legde het contact met Certe. Bij eerdere werkgevers werkte ze diverse malen samen met voorgangers van Certe en steeds naar tevredenheid. 'Periodiek doen we een zogenaamde environmental monitoring', vertelt ze. 'In de isolator mag je niets aantreffen en in de cleanroom mag je maar een beperkt aantal KVE's vinden, kolonievormende eenheden van micro-organismen. Met behulp van voedingsbodems nemen we monsters. Zitten we boven een bepaalde limiet, dan sturen we de monsters naar Certe. Hoe vaak dat voorkomt? Zo min mogelijk. Bij Certe werken hele aardige mensen en het is een prettige firma om mee samen te werken. Maar op het moment dat wij een overschrijding hebben, dan krijgen we werk wat we liever niet willen.'

Is er toch een overschrijding, dan wil DobFar snel duidelijkheid. Daarom nam Nicolien contact op met onze projectmanager Dineke Dijk. 'Vervolgens heb ik uitgezocht of het mogelijk was om de kweken uit te voeren zoals DobFar het graag wil', zegt Dineke. 'We hebben een protocol opgesteld, een samenwerkingsovereenkomst, een service level agreement en SOP's (standard operating procedures), de werkinstructies. Dat is mijn rol geweest. Ik heb de logistiek die erachter zit geregeld en nu loopt het allemaal.'

Huisflorameting

Minimaal twee keer per jaar voert Certe tests uit voor DobFar. 'We doen dan een huisflorameting', zegt Nicolien. 'Een tijdje geleden hadden we platen met heel veel groei', reageert Sander ter Horst, analist bij de bacteriologische unit Zuid in Emmen. 'Nu ik hoor dat hier twee keer per jaar getest wordt op huisflora denk ik: dat was dus een huisflorameting.'

Doordat DobFar met een isolator werkt, hoeft er niet vaak een beroep te worden gedaan op Certe. 'Een isolator is een gesloten kast', legt Berend uit. 'Bij het klaarmaken van de medicijnen sta je buiten de kast en steek je je armen in een paar lange plastic handschoenen die aan de kast vastzitten. Door de glazen scheidingswand zie je wat je doet, maar ben je zelf niet fysiek aanwezig in de ruimte waarin je het medicijn klaarmaakt. En alles wat in de kast komt, wordt eerst gedesinfecteerd met waterstofperoxide.'

INSPECTIE

‘Sinds we de isolator een jaar geleden in gebruik hebben genomen, is hier nog nooit iets aangetroffen’, zegt Rens. ‘Werken met een isolator geeft een goede garantie op zo weinig mogelijk besmetting. Werk je met een LAF-kast, in Nederland nog steeds de standaard, dan is dat wel anders. LAF staat voor laminaire air flow. Het is een open kast, waardoor er veel meer kans op besmetting is. In Nederland zijn we de eerste die met een isolator werken. De Inspectie voor de Gezondheidszorg is er zeer van gecharmeerd.’

Rens, Nicolien, Sander, Dineke en Berend

SAMENWERKING

Uitbreiding van de samenwerking met Certe zit er voorlopig niet in. ‘De aard van ons werk zorgt ervoor dat wij geen groei van micro-organismen moeten hebben. Dan doen wij iets niet goed’, aldus Rens. ‘Al onze productie is in opdracht’, zegt Berend. ‘We maken geen voorraadproducten. Gaan we dat wel doen, dan moeten we ook steriliteitstesten uitvoeren. Want met voorraadbereiding bereik je een grote groep patiënten, wat het risico groter maakt. Wellicht dat Certe dan in beeld komt om steriliteitstesten voor ons uit te voeren.’